DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXII. ZATURDAG den [illegible] FEB UARY 1834. N. 5.

PUBLICATIE.

Houdende kennisgeving van het overlijden van den Gouvernements Secretaris W. PRINCE en benoeming van H. KIKKERT tot de waarneming van dien post.

WY Jonkheer Mr. ISAAC JOHANNES RAMMELMAN ELSEVIER, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Directeur over de kolonie Curaçao, Bonaire en Aruba; Bevelhebber over de Land en Zeemagt en de Gewapende Burgermagt op dezelve, &c. &c. &c.

Allen den genen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Dat wy, vermits het overlyden van den WelEd. Gestr. Heer WILLEM PRINCE, in leven Gouvernements Secretaris op dit eiland, in den vroegen morgen van heden, goedgevonden hebben den 1sten Commis ter Gouvernements Secretary de Heer HERMANUS KIKKERT provisioneel te benoemen en aan te stellen tot de waarneming der functien van Gouvernements Secretaris dezes eilands ten einde dezen post in al deszelfs omvang en attributen daaraan verbonden, waartenemen.

Wy gelasten dus allen en een iegelyken den voornoemden Heer HERMANUS KIKKERT in [illegible]

Gearresteerd op Curaçao den 24sten January 1834, [illegible] Jaar van Zyner Majesteits Regering.

(w. g.) RAMMELMAN ELSEVIER.

Ter ordonnantie,

(w. g.) C. GORSIRA.

Commis.

Gepubliceerd binnen het Fort Amsterdam en in de Willemstad op Curaçao dato utsupra.

(w. g.) C. GORSIRA.

Commis.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

FEBRUARY 1834.

N. M. Zaturd.	den 8	ten 0 U.	29 M. 's nachts.
E. K. Zond.	16	5 U.	9 M. 's av.
V. M. Zond.	23	4 U.	28 M. 's av.

Gouvernements Secretary,
Curaçao den 31sten January 1834.

NAMENS den HoogEd. Gestrengen Heer Directeur dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 8sten Feb. als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 17 Oncen wegen, en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys, een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16den Maart 1824 is vastgesteld.

De 1ste Commis ter Gouvernements Secretary, belast [illegible]

H. KIKKERT.

BEKENDMAKING.

MET voorkennis en toelating van den HoogEdele Gestrengen Heer Directeur dezer kolonie, wordt hierby bekend gemaakt, dat, van den eersten February aanstaande af te beginnen, de tyd tot betalen en ontvangen op het Algemeene Ontvangers Kantoor bepaald is van des morgens te negen tot des namiddags te een ure, met uitzondering nogthans van de betaling dier landsmiddelen welke niet vooraf bekend zyn, als namelyk het *[illegible]*, de *Belasting op den uitvoer van Slaven* en het *Zegelgeld* voor verkocht wordende Zegels, zullende vóór en na de alhier bepaalde uren geene betaling der andere á priori bekende landsvorderingen aangenomen noch eenige uitbetalingen gedaan worden.

De Algemeene [illegible] [illegible]UYTRECHT.

[illegible] den [illegible] January 1834.

Publieke Verkooping.

DE PLANTAGIE GENAAMD

ST. CATHARINA,

EN

TWEE SLAVEN

Zullen op MAANDAG, den 17den dezer, ter Weeskamer alhier, by Publieke Opveiling op zeer voordeelige voorwaarden, verkocht worden.

Namens het Collegie der Wees Onbeheerde en Desolate Boedel Kamer.

[illegible]

[illegible]

van de ter Gouvernements Secretary liggende onafgehaalde brieven aangekomen sedert den 25sten tot en met den 31sten dezer.

Geronimo Geraldino
Rachel v de Elias Jer. Henriques
Leonora Sefrede Moise Murchoen
Bela Pinedo
Maria Petrona Leyba
S S Delvalle
Maria Albertina Sterling
William Burdem
A E Plaate
Leonora Berg geb. de Lange
I A Delima M. D.
A Josefa Endaya
W M Price
Sebel Naar
J Levy Maduro
Jacob Benjamin Curiel
Sam. P Brandao
Mariana Gustina vande Broek
Clara Senior (viuda)
Riccab Pardo
Johannes Dorcas
Maria Igo. Christian
Alecina Matheu
Anna Christina Martino

Curaçao den 31sten January 1834.

De 1e. Commis ter Gouvernements Secretary, belast met de waarneming der attributen van den Gouvernements Secretaris Post.

H. KIKKERT.

Publieke Inschrijving.

ONDER nadere goedkeuring van den HoogEd. Gestr. Heer Directeur dezer Kolonie zal de Boekhouder Controlleur aan de voordeeligste inschryvers ten behoeve der Koloniale Kas verkoopen Wissels ten bedrage van Drie Duizend Guldens (*f* 3000.) Nederlandsch Courant, door den Heer Directeur voormeld op het Departement voor de Kolonien op Vier Maanden zigt aan de order van den Algemeenen Ontvanger afteegeven.

De inschryving Billetten zullen voor ronde sommen tot *f* 100 toe, tot Dingsdag den 4den February aanstaande, des voormiddags te elf ure ten kantore van den Boekhouder Controlleur worden aangenomen.

Curaçao den 30sten January 1834.

J. PH. BOSCH.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende brengt hierby ter kennis van het Publiek, dat er acht stellen Gouvernements wissels ieder van *f* 1000. 00 verkrygbaar gesteld zyn; en dat tot bekoming van een of meer derzelve, inschryving zal moeten gedaan en ingeleverd worden ten zynen Kantore vóór of uiterlyk dingsdag den 4den Febuary aanstaande des voormiddags twaalf ure.

De Algemeene Ontvanger,
C. L. VAN UYTRECHT.

[illegible] den 30 January 1834.

De Curaçaosche Loterij.

DE Heeren JB. DE [illegible]NAAR en ELIAS CURIEL Direkteuren der Curaçaosche Lotery, maken hierby aan het publiek bekend dat zy van voornemen zyn om op den 25sten February aanstaande de [illegible] Klasse der Lotery te trekken. Zy hopen dat de [illegible] zich voorzien hebben door nummers uit te [illegible], dezelven zullen komen afhalen en betalen, ten [illegible] de Direkteuren voornoemd van de onaangename verpligting te bevryden, om die trekking weder uitestellen.

Curaçao den 31sten January 1834.

DE ondergeteekende brengt hierby ter kennisse van het geëerde Publiek en van zyne Vrienden in het byzonder, dat hy zyne woning verplaatst heeft in de Willemstad breede straat, noordzyde, huis No. 109.

I. A. DE LIMA.
M. D.

Curaçao den 1ste February 1834.

OPROEPING.

DE bestuurders der Nederlandsche Portugesche Israelitische Hoofd Synagoge alhier de administratie van zeker Saldo kapitaal der nalatenschap van wylen Mejufvrouw HANAH RICARDO Weduwe ARON AILIJON, krachtens haar Testament dd. 29 November 1808 overgenomen hebbende, ten fine de interesten daarvan aan de naaste bloedverwanten, van gemelde Weduwe ARON AILIJON naar luid van voormeld Testament aftegeven, roepen hierby op alle zoodanige naaste bloedverwanten van meergemelde Weduwe ARON AILIJON, ten einde uiterlyk binnen drie maanden na dato dezes, hunnen graad van bloedverwantschap met de behoorlyke bewyzen van dien optegeven, en Bestuurders voornoemd in staat te stellen daarna te kunnen handelen.

Curaçao den 17 January 1834.

TE KOOP.

BY

A. MULLER.

Best Hollandsch JENEVER; Tenerif, Roode & Malaga WYN; RUM; BRANDEWYN; BIER; Stoughtons BITTER; Anizet & Curaçao LIKEUR; Suprafyn Blaauw, Zwart & Grys LAKEN en Blaauw, Zwart & Groen HALF LAKEN; Onderscheidene Soorten Best Hollandsch Schryf, Teeken, Kardoes & Huid PAPIER; Imperial & Gunpowder THEE; GLAZEN RUITEN; VISITE KAARTJES; BOEKEN in Blanco; Best Zwarte INKT in Kruiken; GOM ELASTIEK; Beste PENNEN SCHAGTEN; Best Rood LAK; SANDRAK FLESCHJES; POTLOODEN; &c.

PROSPECTUS.

Fragmenten uit mijn Reis-journaal

naar [illegible]

Nederlandsche West-Indische eilanden

IN DE JAREN

1828, 1829 — 1833 & 1834

door den Schryver van

De Landbouw in de Kolonie SURINAME.

Onder dezen titel is de ondergeteekende van voornemen by inteekening in het licht te geven, eene korte en zakelyke beschryving van alle Nederlandsche West-Indische eilanden, en [illegible]

A. CURAÇAO en onderhoorige Eilanden.

B. ST. MARTIN, ST. EUSTATIUS en SABA.

Dit Werk zal hoofdzakelyk bevatten:

a. *Geographische & Topographische beschouwing dezer eilanden.*
b. *Geschiedkundig Overzigt.*
c. *Lugtsgesteldheid, Watergetyen, enz.*
d. *Landhuishoudkundige en algemeene Mededeelingen betreffende voortbrengselen uit de drie ryken der Natuur.*
e. *Middelen van bestaan als Landbouw, Koophandel, Zeevaart en andere takken van Nyverheid en Industrie.*
f. *Bevolking (met statistieke tabellen.)*
g. *Regering, wetten en verordeningen.*
h. *Finantiewezen, Belastingen enz.*
i. *Defensien.*
k. *Leefwyze, Godsdienst, Taal, Zeden en Gewoonten.*

Dęze beschryving zal in een deel op 8vo van min of meer 300 bladzyden worden uitgegeven.

De prys is by inteekening één Cent per bladzyde.

De Namen der H H Inteekenaren zullen in eene Alphabetische lyst vóór het werk geplaatst worden.

De tyd der inteekening staat open tot den 1sten July dezes jaars by de Uitgevers dezer Courant, of by schriftelyke kennisgeving aan den Schryver met verzoek dat H H Inteekenaren—Naam—Kwaliteit—en Woonplaats duidelyk schryven.

Bydragen worden met dankbetuiging aangenomen.

Curaçao, den 3den January 1834.

M. D. TEENSTRA.

TE KOOP

Ter Drukkery.

ALMANAK

VOOR HET JAAR 1834

BEREKEND VOOR DEN MERIDIAAN VAN

CURAÇAO.

☞ *De prys is 50 Centen.*

TE KOOP.

EEN CHAIS PAARD.

Te bevragen by
A. MULLER.

Feb. 1, 1834.

SPANJE

Een dagblad van Munchen deelt het volgende stuk mede, behelzende de vragen door den infant don *Carlos* aan de beroemdste universiteiten van Spanje, Portugal en Italie voorgesteld, opzigtens de troonsopvolging in Spanje mitsgaders de daarop gegevene antwoorden :

Kan de Koning van Spanje in de uitoefening zyner souvereiniteit de grondwet over de troonsopvolging intrekken? — Dat kan hy niet. — *Wat moet by zulk eene opheffing in acht genomen en nageleefd worden?* — De wil van den stichter der monarchy. — *Is het noodzakelyk tot zulk eene opheffing het volk te raadplegen?* — Neen, alleen de grondeigenaars, als de vertegenwoordigers van de eerste bewoners, die den woesten grond vruchtbaar gemaakt, en denzelven ten voordeele van hunne nakomelingen bebouwd hebben, en die alleen, benevens den souverein, het regt van vertegenwoordiging bezitten. *Hoe wordt deze vertegenwoordiging werkzaam?* — Door wettige vereeniging dat is, door de oproeping als landdag of cortes, welke door den eersten grondeigenaar, den souverein namelyk, gedaan wordt. *Welke zyn de bestanddeelen der cortes van Spanje?* De geestelykheid en de adel, als de eerste takken, welke ten tyde van het ryk der Gothen de cortes uitmaakten, alsmede de vertegenwoordigers van eenige steden, ten gevolge van bewilligingen of privilegien der Koningen, gelyk ze sedert de herstelling der kroon van Kastilie in de twaalfde eeuw toegestaan werden. — *Waaruit is deze Spaansche vertegenwoordiging zamengesteld?* — Uit prelaten, en opzieners der kerken en kathedralen, die de gezamenlyke geestelykheid vertegenwoordigen ; uit de ... *co hombres* die den adel vertegenwoordigen; uit de voorstanders der steden en vlekken die by de ... der de leden der *ayuntamientos* (van den gemeenteraad) by stembriefjes gekozen worden. *Kan men aan vergaderingen, welke uit deze drie bestanddeelen of standen des Koningryks niet mogten zyn zamengesteld, den naam van Spaansche cortes geven?* Zeker niet ; wel slechts de even gemelde, sedert de vestiging van het koningryk bestaande. — *Kunnen de Koning en de cortes iemand van zyn eigendom of regt berooven?* Zeker niet, want het regt, eenmaal verworven, duurt zoo lang, als de zaak, waarover het uitgeoefend wordt, en daar is geene aardsche magt, die een persoon van zyn regt berooven kan, zoo lang hy zich het genot daarvan niet gemaakt heeft. — *Ingeval het doenlyk was, dat de wettig byeengeroepene cortes de wet der troonsopvolging herroepen of opheffen konden, zou dan zulk eene opheffing kunnen krenken de regten van personen, die voor dezelve geboren waren?* — Neen, vermits geene wet eene terugwerkende kracht heeft, en vermits dezelve derhalve alleen verpligtend kan wezen voor hen, die na derzelver afkondiging geboren zyn. — En daarom geschiedde het ook, dat de cortes, ten tyde des Konings don *Sancho IV* vergaderd, dezen als den regtmatigen opvolger van don *Alphonso X*, met de bynaam *de Wyze*, verklaarden, wyl het wetboek, *las siete partidas* genaamd, wel onder *Alphonso's* regering, maar eerst na de geboorte van don *Sancho* zamengesteld was, en zelfs byna eene geheele eeuw later, onder de regering van don *Alphonso XI*, afgekondigd werd. By deze gelegenheid verklaarden verder de cortes, dat men niet de zonen van den overledenen ouderen zoon, gelyk den *Alphonso X.* zulks wilde, maar den broeder des anderen zoons, wyl hy den troon nader stond, als zoodanig ... een grondregel die ... den *Sancho IV* ... *Volgens dezen grondregel, en daar de infant don Carlos voor de byeenroeping der cortes van 1789, geboren was, kon men denzelven alzoo niet berooven van zyn regt op den troon, na het overlyden van den koninklyken heer don Ferdinand VII (dien God bewaren mooge).* Daar het blykelyk ... waren die cortes wettig geweest, hetwelk zy echter naar bovengemelde grondregelen niet waren, zoo hadden altyd hunne besluiten slechts voor toekomstige tyden geldig kunnen worden. *Derhalve zou de tegenwoordige souverein aan zyne oudste dochter, als princes van Asturie, den eed niet mogen doen afleggen?* Ook dat is klaarblykelyk ; hy zou het evenmin naar regt, als naar geweten mogen doen. En ook de cortes mogen het niet toestaan, vermits daardoor eene overweldiging zou gepleegd worden, gelyk aan die, welke *Napoleon* zich in 1808 veroorloofd heeft ; eene overweldiging, welke op het schier eiland te gelyk eenen burgeroorlog en eenen oorlog met het buitenland zou moeten ten gevolge hebben, vermits de noordsche mogendheden eene zoo ergerlyke daad, welke de regten, by den vrede van Utrecht gevestigd, zou vernietigen, niet onverschillig zouden kunnen aanzien. *Mag de infant don Carlos, ... tegen geweten en pligt handelen ... van de verdediging van zyn erfelyk regt afzien?* Dat mag hy niet. Hy moet het verdedigen, niet alleen, om zich aan geen onregt tegen zyne zoons schuldig te maken, maar ook in het belang des koningryks, hetwelk op zyne christelyke deugden, waarvan hy zoo vele openlyke bewyzen, inzonderheid by het eerste ... [illegible] ... eener volkomene restauratie vestigt ; eene restauratie, waardoor hetzelve uit den afgrond gered wordt, ... [illegible] ..., die den Koning misleiden en hem beletten, zich onledig te houden met de regering des lands, hetwelk zoo groote opofferingen voor deszelfs bevryding gedaan heeft. — *Wat moeten de Spanjaarden doen, wanneer men den infant van zyn troonregt zoekt te berooven?* Het is hunne pligt om hem beschermend by te staan, en den Koning te onttrekken aan de onderworpenheid, waarin de vyanden van de godsdienst en van Spanje hem trachten vast te houden, die gezamenlyk als bezoldigde agenten van Frankryk en Engeland werken, en overal hun goud uitdeelen, ten einde hunne onredelyke kuiperyen mogen gelukken, en onze gansche vernietiging voltooid worden. *En wanneer de regering beveelt, om op de erkenning van de oudste dochter den eed af te leggen?* De regering kan niemand zyn goed regt ontnemen, en de onderdanen zyn niet verpligt, om eenen onregtvaardigen eed te zweeren. *En wanneer men zulk eenen eed met geweld afdwingt?* Een gedwongen eed heeft voor den inwendigen regterstoel des gewetens geene verbindende kracht ; voor den uitwendigen regterstoel slechts zoo lang, als de dwingende magt bestaat.

GEDACHTEN BY HET DOODSBERIGT VAN DEN KONING VAN SPANJE.

FERDINAND VII heeft dan eindelyk ook zyne rol hier beneden uitgespeeld. Zynen dood had men reeds lang voorspeld, en zelfs meer dan eens hem dood gezegd, schoon hy nog leefde ; maar nu is er geen twyfel meer aan, dat het schryven van : *Ik de Koning* voor hem heeft opgehouden. Hy heeft nog al gelegenheid gehad, over zich zelven en zyn leven eens na te denken, voor zoo ver eene langdurige ongesteldheid, die den naderenden dood voor oogen stelt, op de stille legerstede, tot zulk een nadenken aanleiding kan geven. En zoo men Koningen hiervan niet geheel kan uitzonderen noch bevryden, wie weet wat er dan in eene ziel, als die van FERDINAND VII, in de laatste oogenblikken al is omgegaan ... vaderlandsch en ... andere ... hy ... zyne bloeddorstige heerschzucht had opgeofferd : het schenden van zynen eed en de lafhartige overweldiging van den troon, met behulp van honderd duizend Franschen ; de onderdrukking van het verlichtste en waardigste gedeelte zyner Natie, dat niet anders begeerde, om naar wetten en niet naar willekeur geregeerd te worden, en hem aan het hoofd van eene zoodanige regering gesteld, die hy mede met een duren eed bezworen, doch verbroken had ; — deze en dergelyke dingen zullen hem tusschen beiden nog wel eens voor den geest gekomen zyn en schrik aangejaagd hebben.

ISABELLA zegt met dat al stellig, dat haar gemaal en Koning nu in de *Hemelsche zaligheid is*. Maar of men met eene zoo ongeredderde en besmeurde ziel zoo maar in eens uit deze wereld over het vagevuur heen in den Hemel kan stappen, is nog al aan eenige bedenking onderhevig, ook voor Koningen. Den Vorsten zy het althans geraden, het daarop niet te gerust te laten aankomen ; want de Regter, met welken zy in de andere wereld te doen hebben, kent geen aanzien van persoon, en zal een iegelyk, hoogen en lagen, vergelden naar zyne werken. Met het *Ik de Koning* zal het aldaar niet gedaan en terstond afgedaan zyn ; maar zullen de grooten vragen gedaan worden : " hebt gy ook koninklyk gehandeld ? ... [illegible] ... de onschuld beschermd, vreugde en welvaart onder uwe natuurgenooten verspreid, of ... misbruikt ten koste van eed en pligt ? Hiervan alleen zal het vonnis afhangen. En FERDINAND zal het nog al moeijelyk vallen op deze vragen te antwoorden. Althans zal hy groote genade noodig hebben, en daaraan willen wy hem dan ook maar overlaten. Hy zal zekerlyk velen van zyns gelyken vinden, alle ex-koningen, ... geweest is, die wel zullen wenschen, dat zy liever nooit Koning of Keizer geweest waren, dan zulk eene zware verantwoording op zich geladen te hebben.

Maar wat zal er nu van het ryk worden, dat de doode Koning gansch niet in eenen vreedzamen en gelukkigen staat heeft achtergelaten ? Alreede zyn alle Kabinetten en diplomatieke kringen deswege in beweging, en staan misschien op dit oogenblik de binnenlandsche partyen in woede tegen elkander op. Geroepen of ongeroepen, zullen ongetwyfeld de groote boedelredders van Europa tusschen beiden komen, die zoo meesterlyk de kunst verstaan, om de zaken spoedig in orde te brengen, zoo als dit gebleken is b. v. de Hollandsche en Belgische aangelegenheden. Al hebben zy daarover nu meer dan drie jaren gearbeid, en nog het einde niet gevonden, men moet denken *festina lente*, langzaam en zeker is beter dan er terstond met de grove beil in om te slaan, schoon zy dit tusschen beiden ook al eens gedaan hebben. Maar *Spanje* is geen kat, om zonder handschoenen aan te tasten, zoo als NAPOLEON dit ondervonden heeft, en naderhand het H. Verbond, toen dit een leger van 100.000 Franschen op hetzelve afzond en daarmede bezwaarlyk genoeg de gekken naar zynen zin aldaar heeft kunnen verhangen. Te vergeefs hebben tot nog toe de groote vredesregters eene menigte protocollen, al-

lerhande diplomatien, demonstratien en gewapende operatien te water en te lande verspild, om zulk eene onnoozele en eenvoudige questie als tusschen Oud-Nederland en Belgie, of tusschen een wettig gezag en een klein nietswaardig oproerig volk te beslechten. In geen drie jaren hebben zy dit peulschilletje er kunnen aftrekken; wanneer zullen zy dan gedaan werk krygen met Portugal en Spanje, daar zoo veel ingewikkelder vraagstukken op te lossen en zoo veel grooter volks-massa's tegen elkander in opstand zyn? terwyl daarenboven de toestand van hunnen ouden getrouwen bondgenoot in het Oosten, den Sultan, haar nog gedurige bekommering baart. Als men dan by gevolgtrekking wil redeneren, zal er deze loopende eeuw wel mede heen gaan eer zy de zaken behoorlyk geschikt hebben, zoo het immer gebeurt.

Waarlyk, die groote goede mogendheden, die het zoo wel meenen met de Europesche menschheid; die zoo gewillig de zorg voor anderen op zich nemen; die zoo onvermoeid zwoegen en zweeten, om het behoud van den vrede, en het evenwigt in Europa te bewaren of te herstellen: hoe zyn zy te beklagen! Het wordt hun op die wyze al te druk en lastig gemaakt.— Het staat te duchten dat zy nooit eens zullen kunnen rusten van hunnen arbeid, en misschien zelve in het einde onder al die zorgen en lasten zullen bezwyken. Het is maar overal te doen; en hoe knap zy ook by de hand zyn, zy kunnen toch op alle [illegible] inzonderheid heeft, aan een boedel nagelaten, daar kop noch staart aan te vinden is. En evenwel zullen zy, als der volken opperhoofden, zich in gemoede verpligt gevoelen er de handen in te steken. Hadden zy moeite genoeg (zoo als zy by herhaling verklaarden) om in de nog hangende geschillen tusschen het kleine Holland en Belgie het uitbarsten van eenen algemeenen oorlog te voorkomen, hoe veel meer moeite zullen zy dan hebben, nu Spanje, eene bevolking van 14 millioen, er nog by komt. Misschien beginnen zy het FERDINAND VII wel te benyden, dat hy buiten de moeite en in de zalige rust is.

Veeligt hebben de drie noord-oostelyke monarchen, die te Munchengrätz en daaromstreeks een mondgesprek hebben gehouden, een plan weten te beramen, om langs den weg van minnelyke schikkingen de dreigende gevaren af te wenden.— Maar, in aanmerking nemende het zonderling werkeloos gedrag, dat deze tot nog toe in de Belgische zaak gehouden hebben, is van daar weinig heil te verwachten. De politieken, oppermagtige en onbeperkte alleenheerschers in hunne ryken, schynen alleen zich te laten beheerschen door de vrees voor de porpaganda, dat is voor de verspreiding van republikeinsche, liberale en constitutioneele (of zoo als men ze noemen wil) beginselen. In die vrees is misschien de eenigste oplossing te zoeken van het raadsel, hoe zy met eene anders onbegrypelyke koelzinnigheid de Engelschen en Franschen hebben laten begaan met de alleronregtvaardigste en geweldadige aanvallen tegen eene constitutionnele en zoo wettige en achtbare regering als die van Nederland.

Het is nog een diep geheim, wat de drie monarchen in hunne byeenkomsten besloten hebben; maar te hopen is het, dat zy wys genoeg zullen zyn, en hun eigene rust en veiligheid te lief zullen hebben, om hunne bemoeyingen niet te ver in het Westen uit te strekken. In het begin der Fransche revolutie en van den Belgischen opstand hadden zy met nadruk zich kunnen doen gelden, en veel kwaad afkeeren. Nu is het misschien te laat of zullen zy de uitbarsting van het vryheids vuur verhaasten en eenen algemeenen oorlog onvermydelyk maken, indien zy, zoo ver van huis, in Portugal en Spanje zich met geweld tegen het constitutionneel beginsel, dat zy eenmaal aldaar hebben helpen onderdrukken, op nieuw willen verzetten. De oppermagtigste vorsten kunnen niet te ernstig bedenken, dat de geest des tyds zich veeleer door eene verstandige medewerking laat bedaren en leiden, dan door geweldigen tegenstand dwingen.

LETTERKUNDIGE EN WETENSCHAPPELYKE BERIGTEN.

Een der grootste boekliefhebbers, die er immer bestaan hebben, de als zoodanig by velen bekende RICHARD HEBER, is te Londen overleden. Hy had verscheidene malen geheel Europa rondgereisd, om zich zeldzame en kostbare boeken aan te schaffen, en had daarvan eene verzameling byeengebragt, welke naar men zegt, met de [illegible] Tydschriften zou de verkooping der boeken van HEBER, zoo die plaats heeft, byna 400 dagen moeten duren.

De Engelsche Tydschriften behelzen twee niet onbelangryke byzonderheden voor de liefhebbers der Natuurlyke Historie en van de Ornithologie of Vogelkunde in 't byzonder. *The Montrose Review*, namelyk, behelst het berigt van een Zwaan, van het mannelyk geslacht, onlangs te *Rosemount* overleden, die vele geslachten van menschen heeft zien verryzen en ondergaan, hebbende den ouderdom bereikt van omstreeks 200 jaren.—Sedert twee jaren van eigenaar zynde veranderd, heeft het wyfje van deze zwaan in dien tyd vier jongen uitgebroeid, welke de oude vernield heeft, zoodra als zy te water gingen. Het dier, hetwelk nog niet aan verzwakking van ouderdom, maar aan een accident in de luchtpyp gestorven is, by zyn leven in den omtrek bekend onder den naam van *de Oude Zwaan van Dunn*, bevindt zich thans opgezet in het Museum van den Heer MOLLESON te *Londen*. De andere bedoelde Ornithologische merkwaardigheid is te vinden in een der nommers van de *Glasgow Chronicle* der vorige maand, en levert een nieuw blyk op van het overleg der kraaijen. Op den 15den namelyk dier maand, werden te *Castlemilk* by *Glasgow* 2 jonge kraaijen, by afwezendheid der ouden, uit een nest genomen, en nog denzelfden dag in een mand naar *Peterschill* gebragt, 6 Engelsche mylen van daar verwyderd, alwaar zy in een ledigen duivenslag werden gedaan.— Den volgenden morgen, zeer vroeg, zag men een zwerm van voor 't minst duizend kraaijen op den duivenslag, waar zy een groot getier maakten en scheenen te beraadslagen, wat haar te doen stond. Eindelyk slopen er twee, waarschynlyk de ouden der in den duivenslag zich bevindende jongen, naar binnen, en kwamen kort daarop met de jonge kraaijen er uit. Dezen konden nog niet vliegen; derhalve namen de ouden er eene tusschen haar beiden in en vlogen daarmede weg in de rigting van *Castlemilk*. Onderwyl bleven de overigen de wacht houden, tot dat, na verloop van eenige uren, de ouden terugkeerden, en ook het andere jong medevoerden, waarop al de overige kraayen zich mede verwyderden.

Te Glasgow heeft men onlangs de merkwaardige proef genomen, om vuur met damp te blusschen. In een daartoe gekozen huis had men de kamers tot aan de zoldering met brandbare waren opgevuld, en dezelve daarop in brand gestoken. Zoodra de vlammen de hoogte van negen a tien voeten hadden bereikt, deed men de machine stoom op het huis uitwerpen, ten gevolge waarvan de brand in minder dan twee minuten tyds gebluscht was.

GESCHIEDKUNDIGE ANECDOTES.

In het Brusselsche dagblad *de Lynx*, van den 22sten September laatstleden, vindt men den volgenden brief aan de redactie van gezegd journal, gedagteekend den 19 September 1833.

MYNHEER!

Ik kan niet nalaten [illegible] voldoende, om u den volksgeest onzer hoofdstad, in zyne ware hoedanigheid te doen kennen. Zoo even koom ik uit het *Caffé Belge*, in de straat *Madeleine*, waar, onder andere voorwerpen, twee borstbeelden van Koning WILLEM, ten verkoop werden aangeboden, welke borstbeelden, twee jaar geleden, by den heer DORSSAR, zeven en vyftien gulden kostten, en op gezegde verkooping 110 en 180 franks het stuks opbragten. Gy kunt u geen denkbeeld maken van de drift der opbieders. Onderscheidene personen omhelsden de beelden hartelyk, onder blyken van hartelyke aandoening. Een der zoodanigen, zynde eene vrouw, riep met luider stem: *daer is den Koning van de kaes!* waarop eene andere antwoorde: *ja den Koning van de kaes, maar in zyn tyd hadden wy ten minste kaes met ons brood, en tegenwoordig hebben wy groote moeyete om te winnen voor droog brood te koopen!* Terwyl eene andere vrouw, met tranen in de oogen, in het Fransch uitriep: *dat is hy, dien wy hebben verworpen, hem, wien ieder thans hoogacht: nu begint men hem te kennen; ach! had ik maar gelds genoeg, niemand anders, myne Heeren! zou deze buste meester worden!* Dit alles had plaats in tegenwoordigheid van een vyftigtal aanwezigen, en niemand keurde deze opregte blyken van warme erkentenis af. Ik deel u deze byzonderheden mede, om ze het publiek bekend te maken. Het is noodig dat men zulks in Belgie wete, waar de revolutionnairen het algemeene volksgevoelen te lang hebben onderdrukt en in een valsch daglicht voorgesteld.

CURACAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—JANUARY,

Bark Ana Ysabel, Aldama,	Aruba
Golet Casualidad, Chirino,	Cumarebo
Bark Margaretha, Brunow,	Coro
—— Dolores, Fernandez,	Coro
Boot Tonino, Gaibera,	St. Juan Kasy
Golet Aurora, de Haseth,	St. Thomas
Brik Metacomet, Clark,	New York
Bark Fanny, Gaesata,	Maracaybo
Golet Ma. Cathalina, Danies,	Pto. Cavello
—— Deligencia, Aragon,	Rio Hache

UITGEKLAARD—JANUARY.

Faluche Carmen, Cotarro.
Golet Am. Trenidad, Dominguez.
—— Amazona, Rorje.
—— Maria, Marcenje.
Bark Genl. Borras, Arena.
Golet Casualidad, Chirino.
Bark Dolores, Fernandez.
Golet Robust, George.
Boot Tonino, Giribara.
Bark Ana Ysabel, Aldama.

Wy hebben een [illegible] Paket van den 16den en 23sten November gelezen, behelzende Londensche berigten tot den 20sten dier maand, welke echter van geen zeer groot gewigt zyn.

Wat aanbelangt de Hollandsch Belgische kwestie vinden wy daaromtrent slechts gemeld dat ingevolge Brusselsche berigten er op den 18den November eene conventie is gesloten geworden ten gevolge van een besluit eener gezamenlyke militaire commissie ter vereffening der doortogts van Hollandsche troepen naar Maastricht en terug; en dat het bevestigd is geworden, dat het gevorderde eind aanzoek by de Duitsche ryksvergadering, door den koning der Nederlanden, ter zake van Luxemburg, gedaan is.

Ten opzigte van Spanje vinden wy slechts het volgende gemeld:

Een [illegible] Fransche kourier, die in allen haast naar Madrid toegdes, eene bende Insurgenten willende doortrekken, werden aangehouden en van hun geld en hunne depechen beroofd en kwamen met groote moeite met hun leven af. Het opperhoofd der Carlisten te Iran heeft aan den Britschen konsul te Bayonne doen bekend maken dat de Britsche kouriers geeerbiedigd zullen worden.

Generaal Bourmont, 5 generaals en 50 Fransche officieren, [illegible] ra te hebben doorgebragt, onder een streng geleide naar Albuquerque gevoerd worden. Zy zullen door een aantal ruiters bewaakt worden, wyl men weet dat zy het [illegible]

Naar luid van berigten der Italiaansche staten doende Hertog van Lucca, een lid van het Huis van Bourbon geprotesteerd hebben tegen de verandering in de erfvolging op den troon van Spanje. De koningin regentesse heeft het raadzaam geoordeeld om de uitbetaling der inkomsten welke hy tot nu toe van Spanje ontvangen heeft, in te houden tot tyd en wyle hy het regt van hare dochter zal hebben erkend. Een goed middel voorwaar! om den Hertog tot zyn verstandje te brengen.

Meer berigten van Spanje zyn er niet om dat wy reeds 3 a 4 weken geleden uit Portorikasche Couranten, berigten uit dat gewest, tot den 23sten November hebben medegedeeld.

Uit Portugal zyn de berigten beneigeus uitgebreider en loopen van Lissabon tot den 17den en van Oporto tot den 18den November. Uit deze berigten blykt dat het leger van Don Miguel geenzins sterk alsoo is bedat dat van Don Pedro dien ten gevolge veel te doen heeft. En is voor de Koningin van Portugal eene leening tot stand gebragt door den agent, den Heer Mendizabel, ten bedrage van twee millioenen by de huizen van Ricardo te Londen en Ardouen te Parys, tegen 60 ten honderd, met eene commissie van 2½ pct. aan den agent; en eene som van een half millioen zal dadelyk uitbetaald worden en de rest binnen 6 maanden tyd.

De Konstitutionele troepen hebben in twee of drie gevallen de nederlaag geleden en in een geval wel ten gevolge der lafhartigheid van de Portugezen; welke nederlaag tot groote hindernis van den Admiraal Napier strekt, die daarvan de volgende melding aan den Minister maakt.

"Op den 25sten October namen de troepen van de koningin bezit van Alcacerdosal, en vlugtede de vyand van die plaats.

Te 4 ure in den morgen van den 2de trok de kolonel Florencio voorwaards en nam eene stelling op den afstand van omtrent drie mylen; en de vyand maakte eene beweging op zyn linker vleugel, welke zyne troepen op eene vlakte bragt met een bosch op beide zyden.

De geregelde troepen stonden dwars over de vlakte met de Engelsche Mariniers en de portugesche marine brigade als jagers. De vyand deed drie eskadron ruitery op een galop aanrukken, maar kapitein Birt liet de mariniers in *Colonne d'attaque* optrekken en versloeg den vyand met groot verlies. Des ruitery verzamelde zich en werd wederom met zwaar verlies terug geslagen, en dekte achter hare infanterie. Kapt. Birt kwam in *bataille* en rukte aan tegen eene kolonne voetvolk, welke in marsch was om hem aan te vallen. Op dat oogenblik keerden al de Portugezen zich om, vuurden hun geweer af in de lucht en begonnen, zoo hard zy konden te loopen. Kapt. Birt was toen genoodzaakt terug te trekken om hunne vlugt naar de stad te dekken; daar gekomen zynde wierpen de vrywilligers derzelver uitrustingen weg; hy verzocht toen den kolonel Florencio deszelfs regement op een kasteel aan deze zyde van de stad te verzamelen; maar deszelfs tegenwoordigheid van geest was zoo geheel verloren, dat niets gedaan werd en zy allen door de moerassen naar de rivier om schuilhoeken zochten. De ruitery nam een weg ter regter zyde en sneed hun allen den pas af; eenigen ontvlugteden met booten, anderen zwommen de rivier over, velen verdronken en de rest gaf zich naar bescheidenheid over.

Kapitein Birt vervolgde zyne *retraite* in goede orde, kwam met de zynen aan de rivier en vond al de booten door de vlugtelingen weggevoerd. Er waren booten aan den overkant van de rivier; eenige manschappen zwommen over en bragten dezelven, om de troepen in te schepen. Een troep van 50 man viel af in de rivier en werd door de ruitery beschoten; de genen die zwemmen konden, sprongen in het water, de anderen werden gedood of gevangen gemaakt. Ons verlies in gesneuvelden, verdronkenen en kryggevangenen beloopt op een vyftig tal mariniers enz. De overige troepen weet ik niet waar zy gebleven zyn; men zegt dat er 300 man te Palmella en een honderdtal hier zyn."

Een brief gedagteekend Lissabon, 9den Nov. 1833, behelst het volgende berigt.

"In de militaire kryg[illegible] te Santarem is niets nieuws voorgevallen. Leiria en Coimbra hebben zich voor Donna Maria verklaard. Bernardo de Sa is daarop naar Coimbra met eene krygsmagt vertrokken, om de stad te bezetten.

"Op den 3den hebben 3000 Miguellisten een aanval op Oporto gedaan, maar werden met eenig verlies terug geslagen.

"Op den 4de vertrok de generaal Stubbs met eene afdeeling troepen van Oporto, om naar Coimbra te gaan; maar te Grijo komende, was hy genoopt, met verlies van 20 man en een kapitein, naar Oporto terug te trekken, dewyl hy een korps van 7000 Miguellisten op zynen weg aangetroffen had.

"Men is steeds bezig om de verdedigings linie rondom Lissabon te voleindigen. De troepen welke onlangs van Engeland en Holland (men meent zeker van Belgie) aangekomen zyn worden dagelyks in de wapens geoefend en zullen welhaast naar Cartaxo, in de nabyheid van Quentia, gezonden worden. De Admiraal Napier is naar St. Ubes vertrokken, zeer vergramd over de lafhartigheid van de Portugezen, die de Brit-[illegible]

DE NOORD POOL EXPEDITIE.

De gouverneur van de Hudsonsbaai kompagnie heeft onverwyld depeches afgezonden aan kapitein Back en zyne togtgenooten naar de noordpool gewesten, behelzende het berigt der terugkomst van kapitein Ross, benevens kaarten en beschryvingen der door hem ontdekte streken. Kapt. Back had het plan om aan het groote Slavenmeer te overwinteren, daar eene hut te bouwen en de inboorlingen voor hem te doen jagen en visschen, ten einde een voorraad van levensmiddelen te hebben om in den aanstaanden zomer met nieuw gebouwde kanoos de groote visch rivier af te zakken tot in de pool zee en den zee oever oostwaarts langs gaande, de ontdekkingen van het laatste bekende punt kaap Turnagain voort te zetten.

Nu zullen naar alle waarschynelykheid de afgevaardigden kapitein Back aan het groote Slavenmeer vinden en de ontdekkingen van Ross kunnen hem dienen in het verder opsporen van den oever der pool zee.

De ontdekkingen van Ross hebben een vraagstuk van belang voor verdere ontdekkingen opgelost; namelyk dat men staat kan maken op de berigten der inboorlingen, dewyl de ontdekte zeeën, kusten en meeren juist zoo gelegen zyn, als de inboorlingen dezelve beschreven hebben.

In een der Schouwburgen van Londen werd een nieuw stuk gespeeld, getiteld: Ross, koning der pool gewesten. Kapt. Ross zelve had zich incognito derwaarts begeven, doch hy werd weldra opgemerkt en met het uitbundigste vreugde gejuich begroet.

Het bekende dichtstuk van Tollens getiteld: de overwintering der Hollanders op Nova Zembla, dat wegens deszelfs voortreffelykheid reeds in het Fransch in dichtmaat is overgebragt, dient thans wel ook in het Engelsch overgebragt te worden, wegens de groote overeenkomst in de lotgevallen van Heemskerk en zyne togtgenooten met die van kapt. Ross en de zynen.

Het kongres van Mexico heeft een besluit genomen waarby Iturbide verklaard wordt, de hoofdbewerker der onafhankelykheid der Mexikaansche Republiek te zyn; zyne beenderen zullen opgedolven, naar Mexico overgebragt en in de nationale Urn geplaatst worden; en zyne weduwe vermag in de Republiek terugkeeren, met behoud van haar pensioen.

De Colera had de Westkust van Mexico verlaten en woedde toen in de plaatsen gelegen aan de Stille Zuid Zee.

DE NIEUWE TELESCOOP.

By den heer Utzschneider te *Munchen* is een reusachtige Teleskoop vervaardigd, bewerkt naar het systeem van Frauenhofer. Dezelve heeft een objectiefglas van 15 Parysche voeten brandpunt, en 10 1-2 duim opening, en overtreft derhalve die, welke nog by het leven van Frauenhofer naar *Dorpat* is gezonden, en slechts 13 Parysche voeten brandpunt had, en 9 duim opening. De werking van deze Teleskoop, welke door den Hoogleeraar in de sterrekunde aan de Universiteit te *Munchen* onderzocht en beproefd is, gaat tot over het duizendvoudige. *Saturnus* b. v. die, by zyne kleinste verwydering van de aarde, nog 165 millioenen geographische mylen van ons verwyderd is, nadert door deze Teleskoop dezelve schynbaar tot op 190,000 mylen, en de maan vertoont zich, wanneer zy het digtst by de aarde is, niet meer dan 68 geogr. mylen van dezelve verwyderd.

Men heeft in de laatste tyden meerder Sterrekundige ontdekkingen verwacht van deze verbeterde acromatische kykers dan zulks werkelyk geschied is, doch eene nieuwe zwarigheid stelt zich tegen deze ontdekkingen die niet algemeen bekend is; namelyk deze: de lucht is byna altyd in trilling en wanneer de wind sterk is, is deze trilling nog sterker.

Deze trilling is in zeer groote kykers veel merkbaarder dan met het bloote oog; zelfs by groote kalmte is zy merkbaar en zy neemt in die zelfde evenredigheid toe als de kykers vergrooten [illegible] de oorzaak dat men maar [illegible] vergrootingen kan bezigen. [illegible] moeten dus vele gunstige omstandigheden te zamen loopen om zeer fyne voorwerpen op de oppervlakte [illegible] wy zullen dit door een voorbeeld aantoonen.

Eenige jaren geleden waren er van het [illegible] de oppervlakte der maan de vyf westelyke wallen verdwenen, nadat zy des avend te voren nog zigtbaar geweest waren. Was zulks geschied door instorting, (want zy schenen holle gangen of galleryen te zyn) of door een zwaren brand, of was het de veranderde stand der zon, die het overige van het gebouw zigtbaar makende, ongunstig was voor het zigtbaar zyn der verdwenene wallen? In een brief van Olders te Bremen aan Gruithuizen te Munchen in een tydschrift geplaatst, wordt deze vraag gedaan, en het antwoord is, dat sedert de laatste jaren de lucht in Duitschland zoo ongunstig voor astronomische waarnemingen is geweest, dat noch hy noch andere sterrekundigen het walwerk en daarachter hebben kunnen terug zien, en dus niet kunnen weten of deze wallen werkelyk onzigtbaar zyn verdwenen.

De andere gebouwen op de maan oppervlakte zyn nog zigtbaar: Het zeisvormige gebouw en het gebouw met koepelachtige daken op deszelfs uiteinden zien er nog even zoo uit als by derzelver ontdekking.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is f 12 sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.